AKTUELNO: Svetski dan bez duvana 31.maj 2022.god.

30.05.2022

Duvan: pretnja naÅ¡oj Å¾ivotnoj sredini - Svetski dan bez duvana se svake godine obeleÅ¾ava na globalnom, kao i na nacionalnom i lokalnom nivou u mnogim zemljama sveta. Zbog upotreba duvana i izloÅ¾enosti duvanskom dimu svake godine prevremeno umre najmanje osam miliona ljudi u svetu. Pored toga Å¡to dovodi do brojnih negativnih posledica po zdravlje, duvan ima negativni uticaj na naÅ¡u Å¾ivotnu sredinu i timeÂ dodatno Å¡teti naÅ¡em zdravlju.

Stoga je ove godine Svetska zdravstvena organizacija u okviru obeleÅ¾avanja Svetskog dana bez duvana pokrenula globalnu kampanju pod sloganom â€žDuvan: pretnja naÅ¡oj Å¾ivotnoj sredini â€œ. Kampanja ima za cilj da podigne svest javnosti o uticaju duvana na Å¾ivotnu sredinu â€“ od uzgoja duvana, proizvodnje duvanskih proizvoda, njihove distribucije i otpada koji nastaje u ovim procesima kao i koriÅ¡Ä‡enju duvanskih proizvoda.

Svake godine se u svetu uniÅ¡ti oko 3,5 miliona hektara zemlje radi uzgoja duvana. Zbog toga se Â krÄ•e Å¡ume, posebno u zemljama u razvoju. PlantaÅ¾e duvana degradiraju zemljiÅ¡te tako da ono gubi sposobnost da podrÅ¾i rast bilo kog useva ili vegetacije. Za proizvodnju svake cigarete potroÅ¡i se 3,7 litara vode, a 4,5 triliona opuÅ¡aka cigareta svake godine zagadi Å¾ivotnu sredinu.

Uticaj upotrebe duvana na Å¾ivotnu sredinu je veliki i odraÅ¾ava se kao dodatni pritisak na ionako oskudne resurse naÅ¡e planete i krhke ekosisteme. Ovo je posebno prisutno u zemljama u razvoju, jer se tamo organizuje najveÄ‡i deo proizvodnje duvana. Svaka popuÅ¡ena cigaretanegativno seodraÅ¾ava na prirodne resurse koji su veÄ‡ ugroÅ¾eni, a od njih zavisi naÅ¡e postojanje.

Smanjenje potroÅ¡nje duvana treba identifikovati kao kljuÄ•nu meru za postizanje ciljeva odrÅ¾ivog razvoja, a ne samo onih koji su direktno povezani sa zdravljem i zaÅ¡titom Å¾ivotne sredine.

KljuÄ•ne poruke kampanje su:

Â·Â Â Â Â Â Â Â Â Â
Ostavite duvan da spasite sebe i naÅ¡u planetu

Â·Â Â Â Â Â Â Â Â Â
PodrÅ¾ite proizvoÄ‘aÄ•e duvana da preÄ‘u na proizvodnju drugih i odrÅ¾ivih useva

Â·Â Â Â Â Â Â Â Â Â
Odgovorno postupajteÂ sa otpadom

Â·Â Â Â Â Â Â Â Â Â
PodrÅ¾ite â€žzeleneâ€• tehnologije, tj. oneÂ koje neÄ‡e ugroÅ¾avati Å¾ivotnu sredinu

Prema rezultatimaÂ IstraÅ¾ivanja zdravlja iz 2019. godine u Srbiji, 31,9% stanovnika koristi neki duvanski proizvod, najviÅ¡e meÄ‘u stanovniÅ¡tvom starosti 45â€“54 godine (41,3%). NajÄ•eÅ¡Ä‡e koriÅ¡Ä‡eni duvanski proizvodi su cigarete, koje svakodnevno puÅ¡i

27,1% stanovniÅ¡tva starosti 15 godina iviÅ¡e, dok 15,8% svakodnevno puÅ¡i 20 i viÅ¡e cigareta na dan.

Prema podacimaÂ Â Evropskog Å¡kolskog istraÅ¾ivanja o upotrebi psihoaktivnih supstanci meÄ‘u uÄ•enicima u Srbiji 2019. godine, procenat uÄ•enika prvih razreda srednjih Å¡kola koji su puÅ¡ili bar jednom tokom Å¾ivota je smanjen sa 46% u 2008. godinina 38% u 2019. godini, a beleÅ¾i se i smanjenje procenta uÄ•enika koji trenutno puÅ¡e (16,8%), ukljuÄ•ujuÄ‡i i svakodnevne puÅ¡aÄ•e. U prethodnim godinama beleÅ¾i se porast popularnosti drugih duvanskih i nikotinskih proizvoda. Podaci pokazuju da je 17,7% uÄ•enika prvih razreda srednjih Å¡kola bar jednom probalo elektronske cigarete, a trenutno ih koristi 5,5%. NajveÄ‡i procenat (72,3%) uÄ•enika prvih razreda srednjih Å¡kola koji su probali elektronsku cigaretu su to uradili iz radoznalosti (72,0% deÄ•aci i 72,6% devojÄ•ice).

Â

Â